

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **M. B.**, zastoupeného JUDr. Petrem Kšádou, advokátem se sídlem Praha 9 - Dolní Počernice, Dubenecká 89, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2005, č. j. 4 Cad 5/2005 – 33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované, ze dne 19. 11. 2004. Česká správa sociálního zabezpečení jím odňala stěžovateli podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“) plný invalidní důchod. Své rozhodnutí odůvodnila tím, že podle posudku lékaře Pražské správy sociálního zabezpečení Praha 9 ze dne 26. 10. 2004 již stěžovatel není plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti o 60 %. Podle tohoto posudku je stěžovatel již pouze částečně invalidní.

Při posouzení věci vycházel Městský soud v Praze z následujícího skutkového stavu: Žalobce (vyučený automechanik, jenž pracoval jako opravář a automechanik u různých zaměstnavatelů do roku 1995, od roku 1995 registrován jako OSVČ v oboru, nyní živnost

přerušena) pobíral od 20. 12. 2001 plný invalidní důchod. Při kontrolní lékařské prohlídce dne 25. 11. 2003 byl uznán osobou se změněnou pracovní schopností a lékař Pražské správy sociálního zabezpečení mu doporučil pracovní rehabilitaci. Před úrazem vážně nestonal, je alergický na pyly. 27. 4. 2001 havaroval jako řidič osobního auta, byl hospitalizován na Klinice anesteziologie a resuscitace Fakultní nemocnice Motol, ošetřeny zlomeniny (osteosyntéza per DCS lemuřů vpravo, repozice a transfixace fibulárního konsulu pravé tibie, repozice a osteosyntéza hřebem delta 2 dif. levého lemuřů, repozice a zevní fixace lemuřů nad konsuly - fibiofemor. svorka, zevní fixace - svorka přes pravý lemuř, repozice a delig. gypsa humeri I. sin.). Na CT mozku nebyly nalezeny patologické změny. Doléčen na traumatologickém odd. Fakultní nemocnice Motol 6. 5. – 1. 8. 2001, od 1. 8. do 6. 9. 2001 absolvoval rehabilitaci v léčebně Luže - Košumberk. Zde dle dokumentace začal chodit o 2 francouzských holích, stav se zlepšil. Dle posudkového lékaře nadále intenzivně cvičil ke zlepšení pohybu (T 403 z 15. 10. 2001). Po provedených operačních zákrocích, včetně korekční operace na pravé stehenní kosti v březnu 2002, došlo postupně ke zlepšení pohyblivosti a velmi uspokojivé stabilizaci zdravotního stavu. Stěžovatel je schopen chůze bez opory s jen mírným napadáním na levou dolní končetinu. I těžce postiženou levou horní končetinu plně používá, končetina bolí po zátěži, ale je funkční. Nejzávažnějším zdravotním následkem je postižení obou nosných kolenních kloubů, více levého, dalším závažným postižením je postižení levého loketního kloubu. V lednu 2005 byl na tomto kloubu proveden předem plánovaný zákrok za účelem uvolnění jeho pohybu. Období operačního zákroku a následné rehabilitace by odůvodňovalo pouze dočasnou pracovní neschopnost.

Výše popsany zdravotní stav a stupeň funkčního postižení byl krajským soudem hodnocen podle přílohy č. 2, k vyhl. č. 284/95 Sb., ve znění vyhl. č. 40/2000 Sb., kapitoly XV, oddílu H, položky 56, písm. f). Tato položka je určena pro omezení pohybu v obou kolenních kloubech těžkého stupně - oboustranné, kde možný pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti je udán v rozmezí 40 - 50%. V případě žalobce byl pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti určen na horní hranici daného rozmezí, tj. 50% s ohledem na současné těžké posttraumatické postižení levého loketního kloubu s omezením hybnosti a s ohledem na kvalifikaci stěžovatele. K dalšímu zvýšení hodnocení dle § 6 odst. 4 vyhlášky nebyl důvod. Stěžovatel je schopen případné rekvalifikace.

Při posuzování věci se Městský soud v Praze opíral o posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 8. 3. 2005, resp. jeho doplnění ze dne 27. 7. 2005, které si vyžádal poté, co byl stěžovatelem soudu předložen posudek MUDr. P. S. ze dne 22. 4. 2005. Podle tohoto posudku je stav stěžovatele i přes nepatrná dílčí zlepšení ve srovnání s vyšetřením dne 10. 11. 2003 i nadále krajně nepříznivý, a to jak aktuálně tak do budoucna. Stěžovatel je trvale omezen ve svém pracovním zařazení, protože ze zdravotního hlediska nemůže vykonávat ani práci vsedě, má těžce poškozenou levou horní končetinu. Dále je podle tohoto posudku vyřazen ze společenského, kulturního a sportovního života, je částečně odkázán na pomoc druhých, na ortopedické pomůcky a nemůže plně fungovat v rodinném životě. Celkově nepříznivý zdravotní stav se zobrazuje i v psychice stěžovatele v podobě úzkostně-depresivního stavu. Uvedený stav dle názoru MUDr. S. nedovoluje zařazení stěžovatele ani do částečného pracovního procesu.

Aby mohl soud tento posudek hodnotit jako jeden z důkazů předložených v soudním řízení, vyžádal si jeho zhodnocení posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Komise zhodnotila nově doložené nálezy a učinila posudkový závěr, podle něhož je – na rozdíl od závěru znalce MUDr. S. - i nadále přesvědčena o tom, že zdravotní stav žalobce se k datu vydání napadeného rozhodnutí zlepšil, velmi uspokojivě stabilizoval a při

přiměřeném zatěžování a pravidelném cvičení má rozsah pohybu postižených kloubů i nadále tendenci ke zlepšení. O tom ostatně svědčí i objektivní popis funkčního stavu hybnosti postižených končetin MUDr. S. ze dne 22. 4. 2005, kdy je např. v kolenních kloubech uváděna oproti zjištění v komisi z 8. 3. 2005 dokonce lepší pohyblivost, oboustranně symetricky pouze omezení lehkého až středního stupně, kyčelní klouby omezeny rovněž pouze v krajních polohách. Hybnost v levém ramenním kloubu také proti vyšetření v komisi zlepšena – u MUDr. S. omezena jen v krajních polohách. V levém loketním kloubu po pokračující rehabilitaci po operaci v lednu 2005 dochází ke zvětšení rozsahu pohyblivosti – aktivně sám jako v komisi do 70 st., ale pasivně s dopomocí je flexe až do 100 – 110 st., do plného natažení chybí 30 st. Hybnost prstů obou horních končetin je dobrá. Komise vyjádřila nesouhlas s názorem MUDr. S., že stěžovatel ze zdravotního hlediska nemůže vykonávat ani práci vsedě a je vyřazen ze společenského, kulturního a sportovního života a částečně odkázán na pomoc druhých. Tyto závěry podle ní jednoznačně nadhodnocují následky utrpěného úrazu a neodpovídají objektivně zjištěnému zdravotnímu stavu. Ve svém důsledku, pokud by byly míněny vážně, pak mohou negativně ovlivňovat psychický stav stěžovatele. Naopak při vhodném pracovním zařazení s využitím kvalifikace a zkušeností stěžovatele např. technicko-administrativního charakteru nebo při obsluze a řízení plně a poloautomatických strojů a zařízení, se může psychický stav stěžovatele jedinečně zlepšit. Ve svém věku a při vzdělání, kterého stěžovatel dosáhl, může uvažovat i o případné rekvalifikaci např. pro technicko-administrativní práci – práce s počítačem apod.

Městský soud v Praze nepochyboval o správnosti závěru posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Tento vychází ze zdravotního stavu stěžovatele doloženého výsledky funkčních vyšetření i z jeho schopnosti vykonávat práce odpovídající zachovaným tělesným, smyslovým a duševním schopnostem s přihlédnutím k výdělečným činnostem, které vykonával dříve. Soud proto převzal závěr uvedeného posudku o tom, že zdravotní stav stěžovatele ke dni vydání napadeného správního rozhodnutí neodpovídal plné, nýbrž pouze částečné invaliditě. Pokud jde o závěry MUDr. S., nemohl soud k těmto přihlížet, neboť MUDr. S. je znalcem z oboru chirurgie, nikoliv z oboru posudkového lékařství. Jeho obor mu umožňuje hodnotit zdravotní stav stěžovatele, nikoli však posuzovat schopnosti žalobce pro jeho pracovní uplatnění. Toto hodnocení provedla komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která je k němu povolána. Městský soud v Praze proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze stěžovatel uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Soud dle jeho názoru pochybil, odmítl-li bez dalšího přihlídnout k posudku znalce MUDr. S. jen z toho důvodu, že MUDr. S. není znalcem z oboru posudkového lékařství. Jak vyplývá z řazení v evidenci znalců Ministerstva spravedlnosti, publikované na internetu, není posudkové lékařství oborem, nýbrž specializací k určitým oborům. MUDr. S. je znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví chirurgie a není žádný důvod pochybovat o jeho plné kompetenci vyjádřit se k otázce zdravotního postižení stěžovatele, jakož i k otázce vývoje a prognózy zdravotního postižení. Je plně způsobilý vyjádřit se i k otázce možností žalobce či omezení, kterými žalobce trpí v důsledku svého úrazu. Názor MUDr. S. se vylučuje s názorem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. MUDr. S. jasně odpovídá na otázku, proč není možné, aby byl stěžovatel pouze v částečném invalidním důchodu. Za této situace je zřejmé, že zde není jistota o správnosti posouzení věci posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Proto také stěžovatel navrhoval vypracování revizního znaleckého posudku, tak jak je to dle jeho názoru v obdobných situacích běžné. Pochybení soudu tak spatřuje rovněž v tom, že nebyl proveden

nezávislý přezkum závěrů posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu stěžovatelem uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Jako důvody podané kasační stížnosti označil stěžovatel ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., z jejího obsahu je však zřejmé, že rozsudek Městského soudu v Praze napadá pouze z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Tuto spatřuje v tom, že soud dle jeho názoru nepřihlédl k předloženému posudku MUDr. S., znalce z oboru chirurgie, resp. v tom, že nenařídil vypracování revizního posudku. Jelikož skutkový stav, tak jak byl zjištěn Městským soudem v Praze, považuje Nejvyšší správní soud za dostatečný, vycházel z něj sám i v řízení o kasační stížnosti.

O stížních námitkách uvážil Nejvyšší správní soud následovně:

Podle ust. § 132 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. soud hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Při hodnocení důkazu znaleckým posudkem se pak soud musí zabývat tím, zda posudek znalce má všechny formální náležitosti, zejména pak posoudit, zda jsou jeho závěry náležitě odůvodněny a zda jsou podloženy obsahem nálezu, zda znalec vyčerpal úkol v rozsahu, jak mu byl zadán, resp. zda přihlédl ke všem skutečnostem, s nimiž se měl vypořádat.

Námítky stěžovatele nejsou oprávněné. Městský soud v Praze se obsahem posudku MUDr. S. zabýval a vzal jej za podklad pro své rozhodnutí spolu s obsahem posudků posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Zjištění z něj vyplývající týkající se zdravotního stavu stěžovatele pak náležitě posoudil a toto posouzení zahrnul do odůvodnění svého rozsudku. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že zjištění znalce MUDr. S. se plně shodují se zjištěními posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, místy dokonce vyznívají pro stěžovatele z hlediska zdravotního příznivěji. Městský soud v Praze pouze odmítl přihlédnout k závěrům tohoto posudku týkajícím se dopadů zdravotních postižení stěžovatele na možnosti jeho pracovního uplatnění. K jejich posouzení je podle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. povoláno Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, případně podle ust. § 127 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu soudem ustanovený znalec z oboru posudkového lékařství. Tímto však MUDr. S. není. K jeho posudku tak mohl soud přihlížet pouze jako k jinému listinnému důkazu, a to jen v rozsahu zjištění, ke kterým je dle své odbornosti kompetentní se vyjadřovat.

Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že podmínkou ke jmenování znalcem v oboru posudkové lékařství je získání odbornosti v alespoň jenom odvětví oboru zdravotnictví. To však nic nemění na tom, že tuto odbornost MUDr. S. nemá, a k posouzení rozhodných skutečností z hlediska řízení o nároku na invalidní důchod, tudíž není oprávněn. Sama skutečnost, že posudková komise je orgánem Ministerstva práce a sociálních věcí, pak *není důvodem k pochybnostem o objektivitě jejích závěrů; ta má být garantována složením posudkových komisí předepsaným § 3 odst. 1 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti*

orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, podle níž jsou členy posudkových komisí nejen posudkoví lékaři a tajemníci z řad pracovníků Ministerstva práce a sociálních věcí, ale i odborní lékaři jednotlivých klinických oborů, tedy osoby odlišné od pracovníků Ministerstva práce a sociálních věcí (podle rozsudku ze dne 29. 5. 2003, č. j. 5 Ads 4/2003 - 35; publ. pod č. 33/2003 Sb. NSS). Městský soud v Praze proto postupoval správně, pokud závěry posudku MUDr. S. odmítl zahrnout do podkladů pro své rozhodnutí a vycházel v tomto ohledu pouze ze závěrů posudků posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, které shledal odůvodněnými a plně podloženými obsahem nálezu. S tímto hodnocením soudu se Nejvyšší správní soud ztotožnil.

Vypracování revizního posudku by pak bylo na místě pouze za předpokladu, že by zde existovaly pochybnosti ohledně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, příp. hodnocení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Tyto však podle Městského soudu v Praze v daném případě nevyvstaly a rovněž tento názor soudu Nejvyšší správní soud plně sdílí.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozsudek Městského soudu v Praze netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 31. ledna 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

